

Behoud Buitengebied Elsenerbeek

Rijssen, 3 februari 2022

OPEN BRIEF AAN DE FRACTIES VAN DE GEMEENTE RIJSSSEN-HOLTEN

Geachte fractieleden,

Wij benaderen u omdat op u momenteel een zware en gewetensvolle taak rust. Namelijk te besluiten al dan niet in te stemmen met de Structuurvisie Ligtenbergerveld Oost. Een zware taak en gewetensvolle taak omdat u daarmee ook beslist of de prachtige natuur zoals deze daar en in aangrenzende omgeving aanwezig is behouden kan blijven of voor altijd ingrijpend wordt opgeofferd aan uitbreiding industrievorming binnen de kern Rijssen. Dit zou zeer ten koste gaan van de kwaliteit van wonen en leven van bewoners in de wijk Veeneslagen en daarbuiten.

Op 18 januari 2022 heeft het college van burgemeester en wethouders besloten de ontwerp Structuurvisie Ligtenbergerveld Oost ongewijzigd op 10 maart a.s. ter vaststelling aan de gemeenteraad aan te bieden. Daaraan voorafgaand wordt de structuurvisie behandeld in de raadscommissie Grondgebied op 17 februari aanstaande. Daarna ligt er een voldongen feit waar een nieuw gemeentebestuur na de gemeenteraadsverkiezingen van 22 maart a.s. maar mee heeft te dealen.

Door middel van deze open brief wil Behoud Buitengebied Elsenerbeek (een initiatief en de werknaam van onze Stichting Behoud Zunasche Heide, Elsenerbeek, Ligtenberg en omgeving) u wijzen op de onvolledige en gebrekkige onderbouwing van het gemeentebestuur voor dit voorgenomen besluit. Tevens constateren wij (ook aangaande dit onderwerp) een steeds toenemende vervreemding tussen politiek en burgers.

Graag lichten wij in deze brief beide aspecten aan de hand van de gehanteerde volgorde in het raadsvoorstel nader aan u toe.

Beoogd effect/doel: ruimte creëren voor het bedrijfsleven en het daarmee faciliteren van de werkgelegenheid.

Een belangrijk neven doel voor het college is het waar maken van de coalitiebelofte uit haar programma 2018-2022. Het college is hiermee zeer doelgericht en gedreven aan de slag gegaan. Zij onderbouwt binnen het eigen aandachtsveld het beoogde doel met onderzoeken en rapportages die meewerken in de beoogde richting. Voor andere aanwijzingen of argumenten die hier niet in passen is geen oog. Dit fenomeen is bekend onder de noemer: *tunnelvisie*. Het college is er zo van overtuigd dat het ontwikkelen van industrieterrein voor Rijssense ondernemers zo nuttig is voor de samenleving, dat zij alle kritische geluiden negeert, onderdrukt of ombuigt in een voor het project

*Behoud Buitengebied Elsenerbeek is een initiatief van
Stichting behoud Zunasche heide, Elsenerbeek, Ligtenberg en omgeving.
KvK-nummer: 85185213
www.BehoudBuitengebiedElsenerbeek.nl
BehoudBuitengebiedElsenerbeek@gmail.com*

gunstige richting. De reikwijdte van de voorliggende Structuurvisie is beperkt tot het eigen aandachtsveld, het vestigen van een nieuw industrieterrein. Voor andere belangen zoals natuur en inwoners is weinig c.q. geen aandacht. Hier is geen onderzoek naar gedaan. Deze onderzoeksvelden worden in het raadsvoorstel allemaal vooruitgeschoven naar de vervolgpcedure. Maar dan is de richting al bepaald.

Het college heeft ook als doel het “faciliteren van werkgelegenheid” (rapport BCI). Maar uit het in het voorstel aangehaalde BCI rapport blijkt dat bijna 60% van de mensen die in Rijssen werkzaam is, geen inwoner van Rijssen is. Bovendien zal de beroepsbevolking van Rijssen zelfs dalen in de periode van 2025 tot 2050. Uitbreiding van het industrieterrein wordt dus niet voor eigen bevolking gedaan, maar voor werkgevers met expansiedrift. Het gaat hier dus niet om lokale maar bovenlokale belangen. De Rijssense burgers leveren woonplezier, natuur- en recreatiegebied in voor de wensen van ondernemers.

Argumenten

- De conclusie in de aanhef van het raadsvoorstel dat de provincie wel ruimte geeft voor uitbreiding past binnen de tunnelvisie van het college. Zij schuift hier terzijde dat uit principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik ook andere generieke beleidskeuzes en gebiedskenmerken uit de Provinciale Omgevingsvisie van toepassing zijn. De provincie vraagt ook om nadere onderbouwing over het doorsnijden van de ecologische zone, de stikstofdeposito en de compensatie van het wegvallende weidevogelgebied. Deze belangrijke vragen worden door het college net als in de ontwerp-structuurvisie allemaal naar de vervolgpcedure doorgeschoven. Tunnelvisie? Voor deze vervolgpcedure, de uitwerking naar een ontwerp Omgevingsplan, is een krediet nodig van € 207.500,--.
Bent u bereid zoveel geld beschikbaar te stellen terwijl er nog zoveel onzekerheden zijn?
- *Er is niet voldaan aan de vereiste procedure volgens de Ladder voor Duurzame verstedelijking.* Lokaal bedrijventerrein maakt deel uit van regionaal aanbod en vereist niet alleen onderbouwing van de behoefte maar ook afstemming met andere gemeenten in de regio. Dit is nog niet gebeurd. Uw college erkent dat het nodig is de ruimtelijke procedure “ladderproof” te doorlopen. Er is binnen de regio afgesproken om een nieuw regionaal onderzoek te doen. De wens van het college is dat dit regionale onderzoek aansluit bij de eigen behoefte uit het onderzoek van BCI. Ook als de behoefte wordt erkend moet het plan (conform afspraak op 30-11-2020) qua programmering onderdeel zijn van de geactualiseerde programmeringsafspraken regio Twente 2022. Het college heeft haast in haar tunnelvisie en wil dit niet afwachten. *U neemt door hierop vooruit te lopen een groot procedureel en financieel risico.*

- Er wordt in het raadsvoorstel geen aandacht besteed aan de zienswijze van de Provincie met betrekking tot *Natuurnetwerk NederLand* (NNN.)
De ecologische verbindingszone Elsenerbeek, verbinding tussen De Borkeld en het Reggedal, is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Deze zone kan alleen bij *dwingende redenen van groot openbaar belang* worden doorsneden en *als er geen reële alternatieven zijn*.
De provincie vraagt zich af of de waarden van deze NNN zone voldoende zijn meegewogen in de locatiestudie. Dit moet verder onderzocht worden. Dit past niet binnen de tunnelvisie en *hieraan is door het college dan ook nog niet voldaan*.
De reële alternatieven zijn er wel degelijk, maar worden door uw college ter zijde geschoven, omdat ondernemers per sé in Rijssen willen blijven. De onwil om hemelsbreed nog geen 10 km op te schuiven wordt zeer gemakkelijk door de gemeente geaccepteerd zonder creatief op zoek te gaan naar alternatieven. De transport- en bouwsector in Rijssen rijkt tot heel Nederland, Europa en zelfs tot nog verder. En dan zouden deze ondernemers alleen in de kern Rijssen hun bedrijfspand kunnen plaatsen? Faciliteer hen juist door naar Holten te verplaatsen wat naar Holten kan, zoals distributie en overslag, zodat alles duurzamer wordt en er meer ruimte in de kern Rijssen komt. Dan hoeft een politieke partij niet te kiezen voor of tegen het bedrijfsleven. *Wij vragen ons af hoe u die dringende redenen van groot openbaar belang kunt onderbouwen? Moet de gemeente Rijssen-Holten, in samenwerking met de regio, niet de leiding nemen in het stimuleren van duurzaamheid?*
- Er wordt in het raadsvoorstel geen woord besteed aan de *Stikstofdepositie*. De Provincie is bevoegd gezag wat betref de mogelijke effecten hiervan op de in de omgeving gelegen Natura 2000 gebieden. In de ontwerpstructuurvisie is aangegeven dat er door intern salderen geen toename is van de stikstofdepositie binnen het project. De Provincie vraagt naar onderbouwing. Ons viel het op dat ook in de gemeentelijke documenten bij het locatie onderzoek een onderbouwing hiervoor ontbreekt. Desgevraagd bevestigde wethouder Wessels ons dat hiervoor in 2020 een Aerius berekening is gemaakt. Hij geeft aan dat deze berekening niet compleet is (de aanlegfase is niet meegenomen en de berekeningsmethode inmiddels is gewijzigd). Wij vullen aan dat de berekeningsmethode is aangescherpt. Daarom is de berekening niet bij de onderbouwende documenten gevoegd. Wel is de Aerius berekening ons nu op verzoek toegezonden.
De gehanteerde Aerius berekening is dus niet compleet en onbetrouwbaar. Een groot risico gezien de aanwezigheid van Natura 2000 gebieden met grote stikstofproblemen binnen 2 kilometer afstand.
- Opvallend is ook dat in het voorliggende raadsvoorstel angstvallig niet verder wordt ingegaan op de verdere ontsluiting. Het plan dat nu voorligt zal zeker leiden tot een significante toename van het aantal verkeersbewegingen. De route via Schoneveldsdijk en Akkerdijk over het industrieterrein wordt een nieuwe sluiproute voor bewoners van Nijverdal en Wierden en verkeer vanuit de Industrieterreinen Paalslagen en De Mors richting de A1. Ook dit geeft grote toename in stikstofuitstoot. De roep om een ontsluitingsweg naar de Holterstraatweg

*Behoud Buitengebied Elsenerbeek is een initiatief van
Stichting behoud Zunasche heide, Elsenerbeek, Ligtenberg en omgeving.*

KvK-nummer: 85185213

www.BehoudBuitengebiedElsenerbeek.nl
BehoudBuitengebiedElsenerbeek@gmail.com

(N350) is nu al waarneembaar. Het college wil pas in een volgende fase, gepland in 2022, hier onderzoek naar laten doen. Ontsluitingsverkeer kan echter niet los worden gezien van deze structuurvisie en het is geen hogere wetenschap om te begrijpen dat 50 ha extra industrie tot een rondweg langs de Veeneslagen zal leiden. De huidige ontsluitingswegen kunnen dit onmogelijk verwerken. Het zou het college sieren dit onderwerp niet (wellicht om politiek tactische redenen) vooruit te schuiven om de burgers hier vervolgens in een later stadium mee te confronteren. Neem de burger serieus en wees eerlijk. Een industriewijk met ontsluitingsweg zal nog meer invloed hebben op de woonbeleving van de burgers wonend in de wijk Veeneslagen en vraagt nog meer opoffering van groen gebied aan de west zijde van Rijssen. De wijk Veeneslagen is met zijn groene longen naar buiten toe ontwikkeld. *Gaan deze groene longen nu omgekeerd werken en ademen zij straks de uitlaatgassen en het toegenomen lawaai van het verkeer naar binnen in de woonwijk?*

- De Provincie mist in de structuurvisie de samenhang tussen enerzijds het regionale vraagstuk van de bedrijventerreinprogrammering en anderzijds de samenwerking (akkoord Samen Werkt Beter SWB) met dezelfde diverse gebiedspartners aan de versterking van de economische potentie en het unieke karakter van het Nationaal Park de Sallandsche Heuvelrug. Het heeft weinig zin miljoenen uit te geven aan behoud en bescherming van de natuur en anderzijds gewoon op de oude voet door te gaan met het ontwikkelen van meer stikstofuitstotende nieuwe activiteiten.
- Compensatie natuur en wegvallen weidevogelgebied. Op basis van de Provinciale omgevingsvisie maakt het gebied *onderdeel* uit van het weidevogelgebied. Door aanleg van het bedrijventerrein valt dit gebied weg, *maar met verstorende werking op het omliggende gebied van 200-300 meter*. Dit vraagt ook weer om onderbouwing dat er sprake is van zwaarwegende sociaal-economische en/of maatschappelijke redenen. *Deze onderbouwing is nog niet aanwezig*. Er moet versterking van ruimtelijke kwaliteit conform de Catalogus Gebiedskenmerken plaatsvinden. Dit wordt weer in zijn geheel doorgeschoven naar de vervolgfase. Tot nu toe lezen wij in het voorstel van uw college alleen over afbraak.

De Zunasche Heide die net opnieuw als PAS gebied is ontwikkeld ligt op slechts enkele honderden meters van de locatie. Aan de Nijverdalse en Wierdense kant van de Zunasche wal ligt NNN gebied c.q. nieuw te ontwikkelen natuur volgens de kaart van het Provinciale Natuurbeheerplan 2022. Aan de Rijssense kant ligt de al kwetsbare smalle natuurlijke verbinding de Elsenerbeek dat grenst aan de beoogde locatie.

Het NNN is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringend agrarisch gebied. Binnen het NNN in Overijssel werkt de Provincie aan een grotere biodiversiteit en treft zij maatregelen om de leefgebieden van soorten te verbeteren. Als hulpmiddel bij het ontwikkelen van ruimtelijke plannen dient de NNN wijzer In Overijssel gebruikt te worden. Hierin is te vinden dat als de locatie deels binnen het NNN gebied ligt

*Behoud Buitengebied Elsenerbeek is een initiatief van
Stichting behoud Zunasche heide, Elsenerbeek, Ligtenberg en omgeving.*

KvK-nummer: 85185213

www.BehoudBuitengebiedElsenerbeek.nl
BehoudBuitengebiedElsenerbeek@gmail.com

(ontsluiting industrieterrein Schoneveldsdijk over de Elsenerbeek) er een uitgebreid ecologisch onderzoek nodig is voorafgaand aan besluitvorming door de gemeente. **Dit is nog niet gebeurd. Weet u ook dat er onder de Schoneveldsdijk een aardgasleiding ligt?**

Volgens het college blijft het natuurgedeelte beperkt tot de ecologische zone. Maar daarbij wordt voorbijgegaan aan het feit dat het gebied Ligtenbergerveld Oost deel uitmaakt van het ecologische en hydrologische systeem dat van de Sallandse Heuvelrug via Zunasche Heide naar Borkeld en Reggedal loopt. Het zijn juist de leefgebieden rondom het NNN die de doelen (verbindings- en bufferfunctie) van het NNN versterken. Het college ontkent dat de structuurvisie effect heeft op de afgesproken versterking van de economische-toeristische potentie van de Sallandse Heuvelrug (waarvan de Zunasche Heide een deelgebied is). Het is stuitend om te lezen dat het college van mening is dat met dit plan geen natuur en recreatie verloren gaat. Van compensatie hoeft geen sprake te zijn. Vertel dat aan de vele burgers die nu al dagelijks al wandelend, sportend en fietsend van de natuur **rondom** de Elsenerbeek genieten. *Wat ons betreft een sprekend voorbeeld van vervreemding tussen politiek en burgers.* Een ander voorbeeld is de toelichting van het college over draagvlak. Deze zou zijn getoetst en daarnaast wordt slechts verwezen naar twee zienswijzen. Verder draagvlak zal volgens het college later worden gecreëerd waarbij de circa 2000 ondertekenaars van de petitie nu gemakshalve worden vergeten!

De gemeente wil de ecologische gevolgen van het nieuwe bedrijventerrein voor flora en fauna pas in een volgende fase onderzoeken. Ook dat is wat ons betreft stuitend. *Een zo'n belangrijk onderwerp moet toch eerst uitgezocht zijn voordat een gebied wordt opgeofferd aan industrie?* Volgens het voorstel tast scenario 1, behoudens de doorsnijding met een ontsluitingsweg, het natuurgedeelte inclusief het naastliggende fiets/wandelpad niet aan. Het mag duidelijk zijn dat planten en dieren echt niet op hun huidige plaats blijven als ze door fabriekshallen, vrachtwagens, lawaai en uitstoot van allerlei stoffen omgeven worden. De uitstraling van de ecologische zone zal leeg, kaal en dood voor mens en dier worden. In de huidige situatie heeft het leefgebied, de agrarische percelen grenzend aan de ecologische zone, wel degelijk een positieve en directe invloed op de leefbaarheid van flora en fauna in deze ecologische zone. De ecologische zone is niet alleen bedoeld om de Elsenerbeek te laten stromen maar is juist aangelegd en ingericht met de doelstelling het systeem geschikt te maken voor dier- en plantensoorten die bij dit ecosysteem passen en de natuurgebieden met elkaar te verbinden.

Uw fractie wordt gevraagd beslissingen te nemen die goed zijn voor de gemeente Rijssen-Holten. Goed voor natuur en milieu, de inwoners van uw gemeente en de ondernemers. Deze beslissingen zullen een langjarig effect hebben. Het is daarom van essentieel belang dat deze genomen worden op basis van gedegen en afgerond onderzoek. Behoud Buitengebied Elsenerbeek concludeert dat hiervan volstrekt onvoldoende sprake is. Er zijn teveel onjuiste/eenzijdige aannames en nog teveel openstaande vragen. U kunt daarom naar onze overtuiging onmogelijk instemmen met het voorliggende voorstel. Wij dagen u uit weerstand te bieden tegen de druk om snel tot besluitvorming

*Behoud Buitengebied Elsenerbeek is een initiatief van
Stichting behoud Zunasche heide, Elsenerbeek, Ligtenberg en omgeving.
KvK-nummer: 85185213
www.BehoudBuitengebiedElsenerbeek.nl
BehoudBuitengebiedElsenerbeek@gmail.com*

te komen en deze uit te stellen tot het moment dat het aan u aangeboden dossier compleet is. Pas dan kunt u een afgewogen besluit nemen.

Het is het college er alles aan gelegen de coalitiebelofte uit haar programma 2018-2022 waar te maken. Het college loopt echter voor de muziek uit en legt bij u de druk neer om in deze belofte mee te gaan, maar op basis van welke feitelijkheden en met welke onomkeerbare gevolgen voor de natuur? Wij vragen u dan ook met klem niet mee te gaan in de tunnelvisie maar uw gezonde verstand te laten prefereren en de belangen van burgers en natuur niet te verkwanselen.

We wensen u veel wijsheid toe.

Met vriendelijk groet,

Behoud Buitengebied Elsenerbeek.